

Gæludýratryggingar

Gæludýr eru ekki tryggð í fjölskyldutryggingum en hægt er að kaupa sérstakar tryggingar vegna hunda, katta og hesta. Gæludýr eru ekki tryggð í fjölskyldutryggingum en hægt er að kaupa sérstakar tryggingar vegna hunda, katta og hesta. Þær greiða m.a. bæt看ur vegna tjóns sem stafar af veikindum eða dauða gæludýrs, eða skaðabótaskylds tjóns sem verður af völdum dýra.

Almennt er hægt að kaupa afnotamissistryggingu, ábyrgðartryggingu, líftryggingu, sjúkrakostnaðartryggingu og umönnunar/gæslutryggingu vegna dýra. Þegar um hesta er að ræða eru jafnvel enn fleiri tryggingar í boði en samsetning hestatrygginga er þó nokkuð ólík milli tryggingafélaga.

Skilmálar tryggingafélaganna eru einnig nokkuð mismunandi þegar kemur að dýratryggingum. Hægt er að skoða upplýsingaskjöl slíkra trygginga áður en ákvörðun er tekin um kaup og meta út frá þeim hvaða tryggingar og samsetning henta best.

Hvað þarf að hafa í huga

Eftir að gæludýr hefur náð tilteknum aldri (oft miðað við fimm ár) er almennt ekki hægt að kaupa tryggingu vegna þess.

Rétt eins og á við um líf- og sjúkdómatryggingar mannfólks þarf að gæta þess að segja satt og rétt frá heilsufari við töku trygginga þegar um dýr er að ræða:

305/2024: *M átti ekki rétt á bótum úr sjúkrakostnaðartryggingu hundsins síns þar sem hún vanrækti, við töku tryggingarinnar, að gefa réttar upplýsingar um fyrra heilsufar hundsins.*

Þá er einnig alveg skýrt að þau tilvik sem leiða til tjóns mega ekki hafa átt sér stað áður en tryggingin tók gildi. Reyndi á það í máli 82/2024 þar sem eigandi hunds krafðist bóta vegna tjóns sem hundurinn varð fyrir í slysi sem atvikaðist tveimur dögum áður en tryggingin tók gildi. Þeirri kröfu var hafnað.

Eigandi dýrs þarf að tilkynna tryggingafélagi sínu sem fyrst um tjón sem hann telur eiga undir dýratryggingu. Í öðrum tilvikum en þegar krafist er bóta úr ábyrgðartryggingu fellur bótaréttur niður ef bóta er ekki krafist innan árs frá því að kunnugt er um atvik sem krafan reisir á. Umræddur eins árs frestur byrjar því til dæmis að líða við dauða dýrs, þegar tiltekna sjúkdómsgreiningar liggja fyrir eða, þegar um sjúkrakostnaðartryggingu er að ræða, þegar læknskostnaður kemur til.

Hafni tryggingafélag kröfu um bæt看ur, í heild eða að hluta, hefur eigandi dýrsins svo eitt ár til að leggja ágreininginn fyrir úrskurðarnefnd í váttryggingamálum eða dómstóla.

Afnotamissistrygging

Afnotamissistrygging greiðir bæt看ur vegna skertra afnota af dýri. Dæmi um slíkt er ef hundur eða köttur sem ætlaður er til kynbótaræktunar tapar eiginleikum sínum til slíkrar ræktunar (verður ófrjór eða uppfyllir ekki lengur skilyrði til ræktunar) eða hundur hentar ekki lengur til sérstakra verkefna (svo sem blindrahundar). Afnotamissistrygging reið- og keppnishesta greiðir bæt看ur ef hesturinn er algerlega og varanlega óhæfur til reiðar vegna nánar tilgreindra atvika og afnotatrygging stóðhesta greiðir bæt看ur glati stóðhestur getu sinni til að fylja hryssur. Ýmis skilyrði eru fyrir greiðslu bóta úr tryggingunni, svo sem þau að sjúkdómur hafi ekki verið fyrir hendi er tryggingin tók gildi.

Stundum kemur upp ágreiningur um það hvort bótaskylda sé til staðar og má hér nefna mál 80/2024 fyrir úrskurðarnefnd í váttryggingamálum. Í því tilvikum sótti eigandi bæt看ur þar sem ræktunartik hentaði ekki lengur til ræktunar þar sem hún greindist með brot í hægri mjaðmakúlu og blindu á öðru auga. Þar sem í skilmálum tryggingarinnar voru talin upp þau tilvik sem leiddu til bótaskyldu, og brot á mjaðmakúlu og blinda voru ekki þar á meðal, var enginn bótaréttur fyrir hendi.

Afnotamissistrygging er óþörf fyrir eigendur hefðbundinna gæludýra. Séu dýr ætluð til ræktunar eða tiltekinna starfa er rétt að skoða þessa tryggingu, sér í lagi ef það leiðir til fjárhagslegs tjóns fyrir eiganda geti dýrin ekki sinnt þeim hlutverkum. Það er yfirleitt skilyrði fyrir kaupum á afnotamissistryggingu að dýrið sé einnig líftryggt.

Afnotamissistrygging fellur úr gildi þegar dýrið hefur náð tilteknum aldri og í upplýsingaskjali um trygginguna kemur fram hver sá aldur er. Hann getur verið mismunandi milli tryggingafélaga.

Ábyrgðartrygging

Ábyrgðartryggingu er ætlað að greiða bæt看ur vegna tjóns sem dýr veldur öðrum, sé um að ræða skaðabótaskylda háttsemi eiganda eða umráðamanns. Í þeim tilvikum er ekki nóg að vera með ábyrgðartryggingu í gegnum fjölskyldutryggingu. Hvað varðar hunda og ketti þá eru ábyrgðartryggingar oft innifaldar í leyfisgjöldum sveitarfélaga og því rétt að kanna hvort svo sé áður en keypt er sérstök ábyrgðartrygging. Sömu skilyrði eru fyrir greiðslu bóta úr ábyrgðartryggingum dýra eins og úr ábyrgðartryggingum almennt og sýna þarf fram á að tjóninu hafi verið valdið af gáleysi þess sem ábyrgð bar á dýrinu:

235/2023: *M var að hjóla eftir göngustíg þegar hundur gekk í veg fyrir hann með þeim afleiðingum að M féll fram fyrir sig á hjólinu og hjólið og fót hans skemmdust. M byggði á því að eigandi hundsins hafi haft hann ólæstan í flexitaumi meðan hann þreif upp eftir hann. Þá hafi hann verið með airpods og því ekki heyrt í viðvörðunarbjöllu M. Litið var til þess að hundurinn hefði verið í viðurkenndum taumi til samræmis við hundasamþykkt og til þess að á göngustíg eigi hjólreiðamenn að sýna sérstaka tillitssemi. Var ekki talið að umráðamaður hundsins hafi sýnt af sér slíka háttsemi að bótaréttur væri til staðar og var kröfu M því hafnað.*

251/2024: *Hestur M fældist, með þeim afleiðingum að hún féll af baki og meiddist, við það að laus hundur gekk að honum í hesthúsahverfi. Nefndin taldi töluvert gáleysi felast í því að hafa lausan hund á hesthúsasvæði enda fælast hestar, sem eru flóttadýr, auðveldlega við að mæta hundi. Var því bótaskylda úr ábyrgðartryggingu hundeigandans til staðar.*

Oftast reynir á ágreining um bæt看ur úr ábyrgðartrygginga vegna hunda. Um kattahald gilda mun færri reglur og hegðunarviðmið en um hundahald og því óalgengara að sækja þurfi í ábyrgðartryggingu vegna katta. Það er enda erfiðara að sýna fram á að eigandi kattar hafi sýnt af sér gáleysislega hegðun við vörslu hans. Rétt er þá að taka fram að tjón sem rekja má til þess að ekki er farið að lögum og reglum um dýrahald bætist almennt ekki úr ábyrgðartryggingu.

Líftrygging

Bæt看ur greiðast úr líftryggingu ef dýr deyr eða það týnist eða tapast og finnst ekki aftur eftir tiltekinn tíma. Bæt看ur geta lækkað eftir að dýr nær ákveðnum aldri og

eftir að tilteknum aldri er náð fellur líftryggingin niður. Þessi aldursmörk geta verið mismunandi eftir dýrategundum og tryggingafélögum. Ýmsar takmarkanir eru á gildissviði líftryggingar dýra, til dæmis greiðast ekki bætur ef dauða þeirra er að rekja til nánar tilgreindra ástæðna. Þar á meðal geta verið arfgengir eða meðfæddir sjúkdómar, öldrunar- og hrörnunarsjúkdómar og smitsjúkdómar.

Líftryggingingarfjárhæð tekur mið af markaðsvirði dýrsins en það getur til dæmis breyst með aldri þess. Hundar án ættbókar og „hefðbundnir“ heimiliskettir hafa almennt lítið markaðsvirði þó þeir séu eigendum sínum kærir og hjá sumum tryggingafélögum er ekki hægt að kaupa líftryggingu vegna hunda og katta nema dýrin séu ættbókarfærð. Þess utan þarf að meta sérstaklega, út frá fjárhagslegu verðmæti dýrs, hvort rétt sé að líftryggja það.

438/2024 Samkvæmt tryggingarskírteini var hundur M líftryggður fyrir um 370.000 kr. Hundurinn dó þegar hann var sjö og hálfs árs. M taldi sig eiga að fá þá fjárhæð greidda en tryggingafélagið vísaði til þess að um hámarksbætur væri að ræða og að miða yrði við markaðsvirði á dánardegi. Vísaði félagið til skilmála sinna þar sem fram kom að þrátt fyrir að hundur væri líftryggður fyrir hærri fjárhæð væru aðeins greiddar bætur sem næmu raunverulegu verðmæti. Félagið bauðst til að greiða M 100.000 kr., en M gat ekki sýnt fram á raunverulegt markaðsvirði hunds á þessum aldri. Í úrskurði sínum gagnrýndi nefndin orðalag skilmála félagsins en taldi þó að M hefði ekki sýnt fram á að umfang tjóns síns, þ.e. raunverulegt fjárhagslegt verðmæti hundsins þegar hann dó, hefði verið meira en þær bætur sem félagið bauðst til að greiða.

Sjúkrakostnaðartrygging

Sjúkrakostnaðartrygging tekur til ófyrirséðs dýralækniskostnaðar sem er afleiðing af slysum eða veikindum gæludýrs. Greiðslur úr þessari tryggingu eru almennt takmarkaðar við tiltekna hámarksupphæð sem er tilgreind í tryggingarskírteini. Eigandi dýrsins ber ákveðna sjálfsábyrgð, sem þýðir að hann þarf að bera tiltekna fjárhæð sjálfur áður en tryggingin tekur við.

Töluverðar undantekningar eru svo frá greiðsluskyldu. Það sem varðar hunda- og kattaeigendur líklega mestu er að almennt er ekki bættur kostnaður vegna tannhirðu eða tannviðgerða (nema vegna slysa) eða geldinga og ófrjósemisaðgerða. Þá er ekki bættur kostnaður sem kemur til vegna arfgengra eða meðfæddra kvilla.

Skilmálar hestatrygginga virðast að nokkru frábrugðnir skilmálum sjúkrakostnaðartrygginga hunda og katta og virðast einnig að einhverju leyti mismunandi milli tryggingafélaga. Er því ítrekað mikilvægi þess að kynna sér upplýsingaskjal um slíkar tryggingar áður en þær eru keyptar.

Sjúkrakostnaðartrygging dýra, eins og líf- og afnotamissistrygging, fellur niður eftir að ákveðnum aldri er náð.

Umönnunar/gæslutrygging

Umönnunar- eða gæslutrygging tekur til tjóns vegna kostnaðar við gæslu eða umönnun dýrs ef eigandi veikist skyndilega eða slasast og þarf að dvelja á sjúkrahúsi vegna þess. Tryggingin tekur þó ekki til hvers kyns veikinda og geta veikindi tengd langvarandi sjúkdómum sem voru til staðar við töku tryggingarinnar verið undanskilin í skilmálum, svo og veikindi sem orsakast af misnotkun áfengis eða lyfja.